
DOKUMENTY A MATERIÁLY

SPRÁVA O NÁBOŽENSKOM ROZVRSTVENÍ FREKVENTANTOV VYSOKEJ VOJENNEJ ŠKOLY Z ROKU 1940

JAROSLAV KOZOLKA

KOZOLKA, J.: The report on the religious stratification of the participants of Military College in 1940. *Vojenská história*, 4,14, 2010, pp. 71–79, Bratislava.

The published document was prepared on behalf of the order of the Minister of the national Army and for the Minister Deputy (the Prime Minister) of the Slovak republic during the 2nd WW. The archive report on the religious stratification of the participants of Military Academy is the result to the reaction on the Slovak government approach to the breach of the academy status quo. All stems from the fact that there were more colonels registered as the Evangelic of Augsburg religion than the average percentage of the religion in the contemporary Slovak society..
Military History. Slovakia. WWII. Military Academy. 1940.

Slovenská republika z obdobia rokov 1939 – 1945 sa už od svojho vzniku prezentovala ako kresťanská a národná pospolitosť, pričom kresťanský charakter deklarovala aj v právnom poriadku.¹ Už v preambule Ústavného zákona č. 185 z 21. júla 1939 sa uvádzalo: „Slovenský národ pod ochranou Boha Všemohúceho od vekov sa udržal na životnom priestore mu určenom, kde s pomocou Jeho, od ktorého pochádza všetka moc a právo, zriadil si svoj slobodný slovenský štát. Slovenský štát združuje podľa prirodzeného práva všetky mravné a hospodárske sily národa v kresťanskú a národnú pospolitosť, aby v nej usmernil sociálne protivity a vzájomné sa križujúce záujmy všetkých stavovských a záujmových skupín, aby ako vykonávateľ sociálnej spravodlivosti a strážca všeobecného dobra v súladnej jednotnosti dosiahol mravným a politickým vývojom najvyšší stupeň blaha spoločnosti a jednotlivcov.“²

V súvislosti s jej obyvateľstvom možno konštatovať, že väčšina si plnila náboženské povinnosti v rámci kresťanských cirkví, medzi ktorými jednoznačne dominovala rímskokatolícka cirkev.³ Kresťanský a národný charakter mladého štátu dôsledne presadzovala aj jedi-

1 Ústavný zákon č. 185 z 21. 7. 1939, Slovenský zákonník, čiastka 41, roč. 1939.

2 Tamže.

3 Podľa sčítania občanov Česko-Slovenskej republiky so stavom k 31. 12. 1938, vykonaného len niekoľko mesiacov pred vznikom Slovenského štátu, po zohľadnení odstúpenia obcí a obyvateľstva na základe Mníchovského diktátu mocností v septembri 1938, ako aj po zohľadnení 78 odstúpených obciach so 69 930 obyvateľmi Maďarsku v apríli 1939, malo Slovensko 2 656 501 obyvateľov. Z toho sa 1 956 298 obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi.

ná slovenská politická strana, Hlinková slovenská ľudová strana, ktorej charakter a program bol rýdzo konzervatívny, kresťanský a orientovaný zásadne na katolicizmus. Od prvopočiatku na jej čele stáli katolícki kňazi. Katolíckeho zmýšľania bolo, až na malé výnimky, celé vedenie strany.

Dominancia katolícky orientovanej časti slovenskej spoločnosti bola viditeľná na celom území Slovenska, a to nielen podľa štatistických ukazovateľov, ale aj podľa reálneho rozloženia politickej moci. Na čele štátu stál katolícky kňaz Mons. ThDr. Jozef Tiso. Ďalší katolícki kňazi pôsobili ako volení zástupcovia občanov Slovenskej republiky v slovenskom sneme, resp. ako členovia Štátnej rady.⁴ Taktiež členovia vlády Slovenskej republiky, ako aj ústredných štátnych orgánov, sa až na malé výnimky hlásili k rímskokatolíckemu vierovyznaniu.⁵ Výchovno-vzdelávací systém, predovšetkým základné a stredné školstvo, bol takmer celý v „rukách“ rímskokatolíckej cirkvi.⁶

V súvislosti s vyššie uvedeným možno konštatovať, že autorita rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku bola od prvopočiatku existencie samostatného štátu neotrasiteľná, čomu dozajista napomáhal aj fakt, že dôležitým kritériom pre prijatie do štátnej služby bola príslušnosť ku katolíckej cirkvi.⁷

Najväčším konkurentom rímskokatolíckej cirkvi v „boji“ o veriaceho v slovenskej spoločnosti bola druhá najrozšírenejšia a veľmi dobre organizovaná evanjelická cirkev augsburského vierovyznania, a to nielen na poli náboženskom, ale aj na poli kultúrno-spoločenskom.⁸ Ich snahu o väčšie presadenia sa v slovenskej spoločnosti „brzdili“ predstavitelia Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, ktorí náležite využili niektoré postoje vedúcich predstaviteľov evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania, ako aj niektorých ich radových členov, ku vzniku a existencii prvej Slovenskej republiky a k samotnému režimu, ktorý v nej bol zavedený.⁹

Katolícke vedenie štátu, Hlinkova slovenská ľudová strana a v neposlednom rade aj sa-

tolíckemu vierovyznaniu (73,64 %), 183 736 gréckokatolíckemu vierovyznaniu (6,91 %), 387 678 evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania (14,59 %) a iba 13 620 k evanjelickému reformnému vierovyznaniu (0,51 %). Ďalšie kresťanské vierovyznania boli počtom veriacich zanedbateľné. Izraelitského vierovyznania bolo 85 045 (3,2 %) obyvateľov. Bez vierovyznania bolo 9 995 obyvateľov (0,37 %). ZEMKO, Milan – BYSTRICKÝ, Valerián (ed.). *Slovensko v Československu (1918-1939)*. Bratislava : VEDA, Vydavateľstvo SAV, 2004. s. 544.

4 Veľký počet poslancov snemu Slovenskej republiky tvorili duchovní, predovšetkým to boli rímskokatolícki kňazi: František Jankovič, Ferdinand Mondok, Ján Jacko a ďalší. CHREŇO Jozef. *Malý slovník slovenského štátu*. Bratislava : Slovenská archívna správa, 1965, s. 22, 79, 81, 128, 145.; HAJKO Jozef. *Nezrelá republika. Slovensko v rokoch 1939-1945*. Bratislava : Slovart, 2009. s. 78-79.

Členmi prvej Štátnej rady boli napr. spišský biskup Ján Vojtaššák, ale aj katolícki kňazi Andrej Marsina a Ján Kovalík (pseudonym Ustiansky). Ján Vojtaššák a Andrej Marsina zostali členmi aj druhej Štátnej rady, menovanej v roku 1943. KAMENEC Ivan. Štátna rada v politickom systéme Slovenského štátu v rokoch 1939-1945. In *Historický časopis*, roč. 44, č. 2, 1996, s. 224-225 a 241.; CHREŇO ref. 4, s.99-100, 119 a 1977; PETRANSKÝ Ivan A. Katolícka cirkev v období prvej Slovenskej republiky. In *Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov*. Zborník príspevkov z prvého sympózia Katedry histórie FF UMC Trnava Modrová 19. – 20. apríla 2002. Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave – Trnava 2002. s. 31-32.

5 Jednou z výnimiek bol minister národnej obrany gen. I. tr. Ferdinand Čatloš, ktorý sa hlásil k evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania.

6 PETRANSKÝ, ref. 4, s. 45-47.

7 Treba však podotknúť, že vládnucci režim vzhľadom na nedostatok odborníkov vo všetkých sférach spoločnosti, nevnímajúc slovenskú armádu, nemohol toto kritérium v plnej miere využiť.

8 LACKO Martin. *Slovenská republika 1939-1945*. Bratislava : Perfekt a.s. a Ústav pamäti národa, 2008. s. 150-153.

9 BARANOVÁ Daniela. Evanjelickí antifašisti v odbojových skupinách. In PEKNÍK Miroslav (ed.). *Slovenské národné povstanie 1944 súčasť antifacistickej rezistencie v rokoch druhej svetovej vojny*. Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV a Ústav politických vied SAV, 2009. s. 105-114.

motná katolícka cirkev sa snažili o presadenie sa aj v slovenskej brannej moci.¹⁰ Svojou podstatou im išlo o akési duchovné ovládnutie armády, čo malo byť zárukou jej podriadenia ako celku zámerom a úlohám vládnuceho režimu na Slovensku. Úlohy, ktoré si vládnuca garnitúra v armáde vytýčila, bolo dosť komplikované do dôsledkov naplniť, nakoľko časť vyššieho dôstojníckeho zboru a generality, na čele s ministrom národnej obrany gen. I. tr. Ferdinandom Čatlošom, sa hlásila k evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania.¹¹

Podľa analýzy dobových dokumentov možno konštatovať, že v marci 1940 sa v slovenskej brannej moci z celkového počtu 901 aktívnych dôstojníkov hlásilo 656 dôstojníkov k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (71,5 %), 187 dôstojníkov k evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania (22 %), 39 dôstojníkov ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu (4,50 %), 10 dôstojníkov k pravoslávneému vyznaniu (1%), 4 dôstojníci k evanjelickému reformnému vierovyznaniu (0,5 %) a 4 dôstojníci k českobratskému vierovyznaniu (0,5 %).¹²

Je pochopiteľné, že katolícka cirkev v snahe udržať si v slovenskej armáde svoj vplyv aj prostredníctvom dôstojníkov hlásiacich sa ku katolíckej cirkvi, venovala dostatočnú pozornosť aj riešeniu otázok personálnej výstavby dôstojníckeho zboru, nevyvímajúc problematiku prijímania dôstojníkov na Vysokú vojennú školu, ktorá mala poskytovať najvyššie vojenské vzdelanie dôstojníkom slovenskej brannej moci.¹³

O tomto zákulisnom „boji“ vypovedá aj obsah správy ministra národnej obrany predsedovi vlády z 5. marca 1940, ktorý v správe reagoval na jeho výčitku, že pri výbere frekventantov na štúdium na Vysokéj vojenej škole došlo k porušeniu náboženského status quo, nakoľko bolo prijatých viac frekventantov Vysokéj vojenej školy – dôstojníkov evanjelikov augsburského vierovyznania, než je priemerné percentuálne zastúpenie evanjelikov augsburského vierovyznania v slovenskej spoločnosti.

Minister národnej obrany nebral výčitku predsedu vlády na ľahkú váhu. Jeho snahou bolo vyhnúť sa akýmkoľvek náboženským treniciam v slovenskej brannej moci. Uvedomoval si, že zbytočné rozdúchavanie „náboženských škriepok“ v armáde môže mať veľmi negatívne dopady na fungovanie celej armády. Už aj tak sa zapodieval problémom, ktorým bola snaha o vyčleňovanie vojakov nemeckej národnosti, ako osobitnej skupiny, z bežných útvarov slovenskej brannej moci do osobitných útvarov, ako aj problematikou židov v slovenskej brannej moci.

Ako vyplýva z obsahu vyššie uvedenej správy, ktorú minister národnej obrany poskytol vláde, nezameral sa iba na strohé fakty o náboženskom rozvrstvení frekventantov, ale poukázal aj na náboženské zloženie členov komisií, ktorí boli až na výnimky absolventmi pražskej Vysokéj školy válečnej alebo Vysokéj intendačnej školy, a ktorí vykonávali výber budúcich frekventantov Vysokéj vojenej školy.

Pri objasňovaní daného stavu tiež poukázal na skutočnosť, že primárne sa frekventan-

10 Cirkev uplatňovala svoj vplyv na vojakov predovšetkým prostredníctvom vojenských duchovných – dôstojníkov duchovnej služby. V rámci slovenskej armády vykonávali duchovní tieto odborné činnosti: a) služby Božie a vysluhovanie sviatostí, b) kázne a mravne výchovné prednášky, c) vedenie matiek, d) dôstojné pochovávanie mŕtvych v mieri a vo vojne. ŠUMICHRASŤ Peter. Výchovná práca v slovenskej armáde v zázemí v rokoch 1939-1944. In *Vojenská história*, roč. 6, 2002, č. 2, s. 29.

11 Evanjelikmi augsburského vierovyznania boli napr. gen. I. tr. Ferdinand Čatloš, gen. I. tr. Rudolf Viest, gen. II. tr. Augustín Malár, plk. gšt. Karol Pekník, plk. gšt. Ján Krnáč, plk. pech. Ján Imro a ďalší dôstojníci, ktorí začali dôstojnícku kariéru počas trvania medzivojnovnej čs. armády, resp. ešte počas c. k. rakúsko-uhorskej monarchie.

12 VHA Bratislava, f. MNO 1939-1945, spisy dôverné 1940, šk. 52.

13 Vysoká vojenná škola bola zriadená dňom 15. 2. 1940. Veliteľstvo školy však začalo činnosť už 1. 2. 1940. VHA Bratislava, f. VVŠ, Doplňky, šk. 11.

ti Vysokej vojenej školy nevyberali tak, aby náboženské rozvrstvenie frekventantov školy bolo zachované a zodpovedalo náboženskému rozvrstveniu v celej slovenskej spoločnosti, ale že vzniknutý stav bol výsledkom nedostatočného záujmu o štúdium na Vysokej vojenej škole zo strany dôstojníkov – katolíkov. Ako vyplynulo zo štatistických údajov poskytnutých slovenskej vláde, spolu na štúdium na Vysokú vojennú školu prijali 35 frekventantov, z toho na oddelenie A – oddelenie dôstojníkov generálneho štábu 22 dôstojníkov a do oddelenia B – oddelenie dôstojníkov intendancie, 13 dôstojníkov.

Z tohto počtu bolo 24 rímskych katolíkov (15 dôstojníkov na oddelení A, 9 dôstojníkov na oddelení B), 10 evanjelikov augsburského vierovyznania (6 dôstojníkov v oddelení A, 4 dôstojníci na oddelení B) a 1 gréckokatolík (oddelenie A). Z celkového počtu prijatých frekventantov bolo 68,57 % katolíkov, 28,57 % evanjelikov a 2,85 % gréckokatolíkov.¹⁴

Pre názorné porovnanie náboženského rozvrstvenia frekventantov Vysokej vojenej školy a jeho štandardnosť minister národnej obrany v prípise uviedol aj konkrétne náboženské rozvrstvenie všetkých vojakov v činnnej službe, teda dôstojníkov, rotmajstrov a mužstva slovenskej brannej moci. Keďže sa problematika dotýkala vojenského školstva, minister národnej obrany zrejme z dôvodu, aby predišiel ďalšiemu ataku zo strany predsedu vlády, vysvetlil v správe aj dôvody, pre ktoré bolo vedenie ďalšej dôležitej vojenskej výchovno-vzdelávacej inštitúcie – Vojenskej akadémie v Banskej Bystrici v rukách evanjelikov augsburského vierovyznania¹⁵, pričom minister národnej obrany gen. I. tr. F. Čatloš uviedol, že po tom: ... „keď založia solídne základy pre vojenskú akadémiu, môžu byť vystriedaní /:na jeseň t.r.:/ (na jeseň roku 1940 – pozn. J. K.) dôstojníkmi rím. kat. náboženstva“.¹⁶

Z uvedenej správy jednoznačne vyplýva, že vláde Slovenskej republiky, tak aj predstaviteľom rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku, nebola ľahostajná otázka náboženského rozvrstvenia v armáde, špeciálne v kategórii dôstojníkov a dôsledne sa snažila v armáde zachovávať a uplatňovať náboženské status quo, ktoré bolo uplatňované v slovenskej spoločnosti.

Dobová správa je zaujímavou sondou do náboženského života slovenskej brannej moci v roku 1940. Na štatistických údajoch poukazuje na náboženské rozloženie príslušníkov celej armády, ako aj v jednotlivých hodnotných kategóriách. Zároveň poukazuje na náboženské vierovyznanie viacerých čelných predstaviteľov slovenskej brannej moci.

* * *

Vo Vojenskom historickom archíve Bratislava sa vo fonde MNO 1939 – 1945, spisy dôverné 1940, šk. 52, nachádza dobový dokument – správa ministra národnej obrany gen. I. tr. Ferdinanda Čatloša adresovaná predsedovi vlády Dr. Vojtechovi Tukovi vo veci náboženského rozvrstvenia frekventantov Vysokej vojenej školy.

Obsah materiálu tvorí pôvodný dokument s dvoma prílohami. Prepis materiálu je uverejnený v úplnom znení, v súlade s edičnými zásadami. Jednotlivé prílohy hlavného dokumentu sú radené chronologicky, v pôvodnej jazykovej a gramatickej úprave.

14 Oproti štatistickým údajom o celkovom náboženskom rozvrstvení občanov prvej Slovenskej republiky bol počet evanjelikov a. v. dvojnásobný, počet katolíkov bol o 5 % a počet gréckokatolíkov o 4,06 % nižší oproti celkovému náboženskému rozvrstveniu obyvateľstva na Slovensku.

15 V marci 1940 vykonával funkciu veliteľa Vojenskej akadémie pplk. pech. Ján Imro a zástupcu veliteľa Vojenskej akadémie mjr. pech. Július Surový.

16 VHA Bratislava, f. MNO 1939-1945, spisy dôverné 1940, šk. 52.

DOKUMENT

Minister národnej obrany.
 č. 153.306 Dôv./H. skup.1940
 Vec: Frekventanti Vysokej
 vojenej školy, zpráva
 o ich náboženskom roz-
 vrstvení.

Bratislava, 5. marca 1940.

Pánu ministerskému predsedovi

Prílohy: 2.

Bratislava.

Predostieram soznam dôstojníkov prijatých do Vysokej vojenej školy.

Podľa tohto soznamu bolo prijatých:

- a/ 22 dôstojníkov do oddelenia generálneho štábu,
- b/ 6 dôstojníkov do oddelenia intendantného, ktorí sú na zapracovanie u divízií a
- c/ 7 dôstojníkov do oddelenia intendantného, ktorí denne navštevujú Vysokú vojennú školu.

Celkový prehľad frekventantov podľa náboženského rozvrstvenia je:

Frekventanti:	Celkový počet:	rím.kat. ¹	evanjelíci:	gr.kat. ²
VVŠ ³	22	15= 68%	6=27%	1= 5%
VIŠ ⁴	13	9= 70%	4= 30%	- -

(Vysvetlenie poznámok uvedených v tabuľkách pozri na konci textu štúdie.)

Mnou ustálená komisia pre prijatie frekventantov do Vysokej vojenej školy pozostávala:

- 1/ z divizionára, veliteľa 1. divízie, plk. gen. štábu Augustína Malára,
- 2/ z náčelníka štábu I., majora gen. štábu Emila Novotného,
- 3/ z veliteľa operačnej a výcvikovej školy, prednostu 17. oddelenia MNO, majora gen. štábu Viliama Talského,
- 4/ z prednostu zpravodajského oddelenia MNO., majora pech. Antona Králika,¹⁷
- 5/ z prednostu intendancie MNO., majora int. Vojtecha Baumanna a
- 6/ z prednostu osobnej skupiny MNO., stot. pech. Michala Lokšika.

Podľa náboženského vyznania týchto dôstojníkov komisia pozostávala:

- z 5 dôstojníkov rím. kat. náboženského vyznania a
- z 1 dôstojníka evanjelického náboženského vyznania.

Komisia, ktorá vybrala frekventantov do Vysokej vojenej školy pozostávala z týchto členov:

- 1/ ministra národnej obrany, gen. Ferdinanda Čatloša, ev. a. v. náboženstva,

¹⁷ V správe je nesprávne uvedené meno dôstojníka. Išlo o mjr. pech. Alojza Králika.

- 2/ zástupcu hlav. voj. veliteľa, gen. Alexandra Čunderlíka, rim. kat. náboženstva,
 3/ veliteľa 3. divízie, gen. Antona Pulanicha, rim. kat. náboženstva,
 4/ veliteľa 2. divízie, plk. gen. štábu Štefana Jurecha, rim. kat. náboženstva,
 5/ veliteľa 1. divízie, plk. gen. štábu Augustína Malára, ev. a. v. náboženstva,
 6/ technického poradcu HVV, pplk. gen. štábu Rudolfa Pilfouska, rim. kat. náboženstva,
 7/ prednostu intendancie MNO., majora int. Vojtecha Baumanna, rim. kat. náboženstva
 a
 8/ prednostu osobnej skupiny MNO., stot. pech. Michala Lokšíka, rim. kat. náboženstva.

Na náboženské vyznanie frekventantov nemohol byť braný natoľko zreteľ, keďže do Vysokej vojenej školy prihlásilo sa pomerne málo frekventantov rim. kat. náboženstva a všetci títo boli prijatí.

Dodatočne sa ešte prihlásili a boli prijatí:

- 1/ npor. del. Ján Snopko, ev. a. v. náboženstva,
 2/ por. pech. Jozef Hrabek, rim. kat. náboženstva a
 3/ por. pech. Gustáv Vargoš, rim. kat. náboženstva.

Z týchto dát je patrné, že tu nebolo nijakého úmyslu prijať do Vysokej vojenej školy % viac frekventantov evanjelického náboženstva ako frekventantov náboženstva rímsko-katolíckeho.

Pre porovnanie uvedených dát o frekventantoch tejto Vysokej vojenej školy, rozvrstvených podľa náboženského vyznania, dovoľujem si uviesť celkový prehľad prezenčného počtu armády, zostavený tiež podľa náboženského vyznania:

Náboženstvo:	Počet dôst.		Počet rotm.		Počet mužstva		
	Číselne	%	číselne	%	číselne	%	
rim.-kat.	656	71.50	634	82.25	22.683	77.25	
grec.-kat.	39	4.50	27	3.50	2.049	7.25	
ev. a. v. ⁵	187	22.-	98	13.25	4.087	14.50	
ev. ref. ⁶	4	-.50	8	1.75	160		
českobratské	4	-.50	1	-	12		
pravoslávne	10	1.-	1	-	36		
baptistické	-	-	1	-	9		
adventistické	-	-	-	-	9		
iné vyznanie	1 ⁷	-	2	-.25	185		
Spolu:	901	100.-	772	100.- ⁸	29.230	100.-	

Ďalej si dovoľujem oznámiť, že v nedostatku kvalifikovaných dôstojníkov rím. kat. náboženstva, nútený som bol ustanoviť i za veliteľa vojenskej akadémie v Banskej Bystrici pplk. Jána Imru, evanjelíka, keďže tento kvalifikáciou vyhovuje a tiež z dôvodu, že viedol už v predošlých rokoch kurz záložných dôstojníkov s úspechom veľmi dobrým. Za jeho zá-

VOJENSKÁ HISTÓRIA

stupcu som ustanovil mjr. pech. Júliusa Surového, tiež evanjelíka, ktorý bol vynikajúcim inštruktorom vojenskej akadémie v Hraniciach, takže dvaja s prospechom môžu uplatňovať svoje vojenské vedomosti a skúsenosti pre výchovu dôstojníckeho dorastu. Keď založia solídne základy pre vojenskú akadémiu, môžu byť vystriedaní /:na jeseň t.r. :/ dôstojníkmi rím. kat. náboženstva.

Dávna tendencia ministerstva národnej obrany je postupne privádzať správny percentuálny náboženský pomer do vojska. Akonáhle bude dostatočný počet kvalifikovaných dôstojníkov i v tomto smere, ako aj frekventantov, bude i školská otázka riešená prirodzene.

Minister:

VYSOKÁ VOJENNÁ ŠKOLA.

Opis.

Príloha : 1.

Menný soznam frekventantov VVŠ.,
Ktorí boli prijatí dňom 15.II.1940 a pozdejšie.
Oddelenie na dôst. gen. štábu.

Por. čís.	Hodnosť a stav. skup.	Meno a Priezvisko	Kmeňové teleso ku ktorému patrí	Poznámka
1.	mjr. del.	ŠIŠOVSKÝ Ladislav	MNO.	r. k.
2.	stot. pech.	CISÁRIK Ján	MNO.	r. k.
3.	- " -	GREGUŠKA Juraj	Vel. 3. div.	r. k.
4.	- " -	CIPRICH Antonín	p. pl. 7	r. k.
5.	- " -	MAGYAR Štefan	Vel. 1. div.	ev. a. v.
6.	- " -	VIŠŇOVSKÝ Vojtech	p. pl. 5	r. k.
7.	- " -	MARKANČUK Jozef	Vel. 3. div.	gr. kat., externista
8.	stot. del.	JAMRIŠKA Dušan	- " -	ev. a. v.
9.	- " -	HREBLAY Ondrej	del. pl. 153	r. k.
10.	stot. let.	ĎURČANSKÝ Antonín	MNO.	r. k.
11.	stot. jazd.	NOSKO Július	Vel. 2. div.	ev. a. v.
12.	- " -	ŠIMKO Štefan	JPO. I.	r. k.
13.	- " -	VLČKO Peter	JPO. II.	r. k.
14.	stot. pech.	TÓTH Jozef	p. pl. 6	r. k.
15.	npor. pech.	GESTEŠ Ladislav	MNO.	r. k.
16.	- " -	HUMAY Štefan	MNO.	r. k.
17.	- " -	STANEK Ján	Vel. 1. div.	ev. a. v.
18.	- " -	KUŽEL Ladislav	p. pl. 3	r. k.
19.	npor. jazd.	STRAKA Ján	JPO. I.	ev. a. v.
20.	npor. tel.	STEINER Ľudovít	tel. prap. 2	ev. a. v.
21.	por. pech.	HRABEK Jozef	MNO.	r. k.
22.	- " -	VARGOŠ Gustáv	MNO.	r. k.

VOJENSKÁ HISTÓRIA

Za správnosť opisu :

Bratislava, 5. marca 1940.

npor. pech. Ján Ryška
(*vlastnoručný podpis npor. Ryšku*)

VYSOKÁ VOJENNÁ ŠKOLA.

Opis

Príloha : 2.

Menný soznam frekventantov VVŠ.,
Ktorí boli prijatí dňom 15.II.1940 a pozdejšie.
Oddelenie na dôst. intendantie.

Por. čís.	Hodnosť a stav. skup.	Meno a priezvisko	Kmeňové teleso ku ktorému patrí	Poznámka
1.	stot. pech.	Schnek Eduard	del. pl. 153.	r. k., u 1. div. na zapracovaní
2.	npor. pech	Žiška Štefan	p. pl. 4	r. k., u 1. div. na zapracovaní
3.	npor. pech.	Zajaček Jozef	p. pl. 5.	r. k., u 2. div na zapracovaní
4.	npor. del.	Czajka Ernest	del. pl. 3	r. k., u 2. div. na zapracovaní
5.	npor. del.	Vestenický Ján	del. pl. 153	r. k., u 3. div. na zapracovaní
6.	npor. pech.	Dvornák Jozef	p. pl. 1	r. k., u 3. div. na zapracovaní
7.	stot. pech.	Kolpak Michal	vel. 3. div.	r. k
8.	stot. pech.	Čech Julius	p. pl. 2	ev. a. v.
9.	stot. del.	Junáš Bohdan	del. pl. 153	ev. ref.
10.	npor. pech.	Puchý Ľudovít	p. pl. 6	ev. a. v.
11.	npor. del.	Snopko Ján	MNO.	ev. a. v.
12.	por. pech.	Dobrovodský Karol	MNO.	r. k.
13.	por. del.	Račica Juraj	vel. 3. div.	r. k.

Za správnosť opisu :
Bratislava, 5. marca 1940.

npor. pech. Ján Ryška
(*vlastnoručný podpis npor. Ryšku*)

Poznámky v tabuľkách:

- 1 Skratka používaná na označenie rímskokatolíckeho náboženstva. Ďalej aj skratky r. k., rim.-kat.
- 2 Skratka používaná na označenie gréckokatolíckeho náboženstva. Ďalej aj skratka gréc.-kat.
- 3 Ide o skratku Vysokej vojennej školy. Autor skratkou myslel oddelenie A – generálneho štábu VVŠ.
- 4 Spracovateľ spisu použil nesprávnu skratka VIŠ (Vysoká intendantská škola), ktorá bola používaná pre označenie československej Vysokej intendantskej školy v Prahe. In FIDLER, J. – SLUKA, V. *Encyklopedie branné moci Republiky Československé 1920 – 1938*. Praha : Libri, 2006, s. 717.; Správne mal byť použitý názov VVŠ oddelenie „B“ intendantčné, nakoľko údaj hovorí o počte frekventantov VVŠ oddel. „B“ int.
- 5 Skratka používaná na označenie evanjelického náboženstva augsburského vyznania.
- 6 Skratka používaná na označenie evanjelického reformovaného náboženstva.
- 7 Pravdepodobne v tomto bode figuruje mjr. gšt. F. M. Borský (pôvodne Žigmund Berger), ktorý bol židovského pôvodu, neskôr konvertoval a zmenil si meno i priezvisko na František Milan Borský. Napriek tomu bol v slovenskej armáde na základe rasových zákonov vedený ako žid. Ako dôstojník generálneho štábu bol veľmi erudovaný a schopný dôstojník s veľkými skúsenosťami. Možnosť ponechať ho v slovenskej armáde bola z dlhodobého hľadiska neudržateľná. V roku 1942 bol pre svoj pôvod zo slovenskej armády prepustený a v súlade s vtedy platnou legislatívou mu bola zároveň odňatá hodnosť pplk. gšt.
- 8 Údaj nebol celkom správne vykvantifikovaný. Sčítaním jednotlivých údajov vychádza počet príslušníkov brannej moci v zbrani 101 %.